

FƏNN SİLLABUSU

İxtisas: 6003012-Muzey, arxiv işi və abidələrin qorunması

Fakültə: Tarix-coğrafiya və incəsənət

Kafedra: Tarix və onun tədrisi metodikası

I Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Dünya muzeyləri-2 Fənn proqramı ARTN-nin əmri 477 nömrəli əmri ilə təsdiq edilmişdir. (22.04.2014)

Kodu:LPF-B05.2

Tədris ili: III (2026-2027)

Semestr: V

Tədris yükü: Cəmi: 60 saat. Auditoriya saati: 20 saat (10 saat mühazirə, 10 saat seminar.)

Təhsil alma forması: Qiyabi

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 6 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat:

Soyadı, adı, ata adı, elmi dərəcəsi və elmi adı: b/m. Sevdimova Mələhət Miriş qızı

Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhəri, Ə. Məmmədov 22

Məsləhət günləri və saati: IV gün saat 9⁰⁰-10⁰⁰

E-mail ünvanı: malahat-80@mail.ru

III. Təvsiyə olunan dərsliklər, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

1. Muzeyşünaslıq. Dərslik. Bakı, 2002.
2. Hüseynov İ., Əmirxanov S. Dünya muzeyləri və tarixi mədəniyyət abidələri. ADMLU. Bakı, 2023
3. Babayeva S. Azərbaycanın milli muzeyləri və mədəni turizm potensialı. Bakı, 2024.
4. Əmirxanov S.A. Muzey fəaliyyətində qarşılıqlı əlaqələr. Tədris-metodik vəsait. Bakı, 2002.
5. Muzeylər və mədəni irs. Beynəlxalq konfrans materialları. 2010.
6. Türkiyə Muzeyləri. Cümhuriyyət dönməi mədəniyyət tədqiqatçıları tərəfindən hazırlanmış toplu nəşr. Türkiyə, 2002.
7. Baygunakov D. S. Qazaxıstanda muzey işi. Qazaq Universiteti, Almatı. 2018.
8. Boboyorov M. Özbəkistanda Muzeylərin Tarixsel Gelişimi. Motif Akademi Halkbilimi Dergisi, Cild 7, Sayı 13. 2014.
9. Muradov G. Türkmənistan muzeyləri. Türkmənistan Mədəniyyət Nazirliyi. Aşqabad, 2001.
10. Ukrayna Milli Tarix Muzeyi. II cild. Ukrayna Milli Tarix Muzeyinin kolleksiyası və fəaliyyəti. 2012.

IV Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən Dünya muzeyləri-1 fənninin tədrisi vacibdir.

V Korekvizit fənlər: Fənnin tədrisi ilə eyni zamanda başqa fənnin tədrisinə ehtiyac yoxdur.

VI Fənnin təsviri və məqsədi: Bu fənninin tədrisi vasitəsi ilə tələbələr dünya muzeylərinin inkişaf tendensiyaları ilə tanış olacaqlar. Dünyanın ən mötəbər muzeylərinin tarixi, fəaliyyəti haqqında biliklərə yiyələnəcəklər. Dünya muzeyləri ilə Azərbaycan muzeyləri arasındakı əlaqələrin müasir vəziyyəti ilə yaxından tanış olacaqlar.

VII Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII Qiymətləndirmə Fənn üzrə tələbələrin biliyi 100 ballıq sistemlə qiymətləndirilir. Yeni tələbənin fənn üzrə toplaya biləcəyi balın maksimum miqdarı 100-ə bərabərdir. Bu balın yarısı (50 balı) tələbənin semestr müddətində fəaliyyətinin nəticəsinə (cari qiymətləndirmə), digər yarısı isə (digər 50 balı) imtahanın nəticəsinə (aralıq qiymətləndirmə) görə verilir.

Fənn üzrə cari qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 bala aşağıdakılar daxildir:

- 20 bal - seminar dərslərində fəaliyyətinə görə;
- 30 bal - kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı LDU-nun Elmi Şurasının 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. İmtahan yazılı şəkildə aparılır və imtahan biletinə bir qayda olaraq fənn üzrə tədris olunan mövzulara aid 5 sual daxil edilir. Hər sual maksimum 10 bal olmaqla qiymətləndirilir (aşağıda qeyd olunan qiymət meyarına əsasən) ki, bu da toplamda fənn üzrə aralıq qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 balı təşkil edir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal - tələbə keçilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir;
- 9 bal - tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun məzmununu tam açə bilir;
- 8 bal - tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal - tələbə keçilmiş materialı yaxşı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir;
- 6 bal - tələbənin cavabı əsasən düzgündür;
- 5 bal - tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;
- 4 bal - tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal - tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal - tələbənin mövzudan qismən xəbəri var;
- 0 bal - cavab yoxdur.

Tələbənin fənn üzrə aralıq qiymətləndirmə balının (imtahanda topladıqı balın) miqdarı 17 dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin fənn üzrə aralıq qiymətləndirmə balı cari qiymətləndirmə balına (semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladıqı bala) əlavə olunmur.

Fənn üzrə cari və aralıq qiymətləndirmənin ümumi nəticəsinə görə tələbənin biliyi yekun olaraq aşağıdakı kimi qiymətləndirilir:

Bal aralığı (göstərilən ballar daxil olmaqla)	Hərflə işarəsi	Sözlə yazılışı
91-100 bal	A	əla
81-90 bal	B	çox yaxşı
71-80 bal	C	yaxşı
61-70 bal	D	kafi
51-60 bal	E	qənaətbəxş
51-baldan aşağı	F	qeyri-kafi

IX. Davranış qaydalarının pozulması:Tələbə Universitetin daxili intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir göröləcək.

X. Təqvim mövzu planı: Mühazirə 10 saat, seminar 10 saat.

№	Keçirilən mühazirə və seminar mövzuların məzmunu	Saat		Tarix
		Mühazirə	Seminar	
1.	Mövzu: Azərbaycan və Türkiyə muzeyləri Plan: 1. Milli Azərbaycan Tarix Muzeyi 2. İçərişəhər Muzey Mərkəzi 3. Miniatur Kitab Muzeyi (Azərbaycan) 4. Topqapı Sarayı (Türkiyə) 5. Dolmabağça Sarayı (Türkiyə) 6. Ayasofiya Məbədi (Türkiyə) Ədəbiyyat: [1, 2, 3, 4, 5, 6]	2	2	
2.	Mövzu: Qazaxıstan, Türkmənistan və Özbəkistan muzeyləri Plan: 1. Almatı Muzeyi (Qazaxıstan) 2. Qazaxıstan muzeylərinin əlaqələri	2	2	

	3. Türkmənistan Xalça Muzeyi 4. Daşoğuz tarix muzeyi (Türkmənistan) 5. Teymurilər Tarix Dövlət Muzeyi (Özbəkistan) 6. Nukus İncəsənət Muzeyi (Özbəkistan) Ədəbiyyat: [1, 2, 7, 8, 9]			
3.	Mövzu: Çin, Yaponiya və Koreya muzeyləri Plan: 1. Honkonq İncəsənət Muzeyi (Çin) 2. İmperator Saray Muzeyi (Çin) 3. Yasaq Krallıq (Yaponiya) 4. Asuka Tarix Muzeyi (Yaponiya) 5. Koreya Milli Folklor muzeyi 6. Koreya İnqilab Muzeyi Ədəbiyyat: [1, 2, 4]	2	2	
4.	Mövzu: Ukrayna, Hindistan, Misir muzeyləri 1. Ukrayna Milli İncəsənət Muzeyi 2. İvan Honçar Muzeyi (Ukrayna) 3. Tac Mahal Muzeyi (Hindistan) 4. Qandi Smriti Muzeyi (Hindistan) 5. Böyük Misir Muzeyi (GEM) 6. Əbu Simbel Məbədləri (Misir) Ədəbiyyat: [1, 2, 10]	2	2	
5.	Mövzu: İraq, İran və İsrail muzeyləri Plan: 1. İraq Milli Muzeyi 2. Mosul Muzeyi (İraq) 3. İran Milli Muzeyi 4. Pars Muzeyi (İran) 5. İsrail Muzeyi 6. Təl-Əviv İncəsənət Muzeyi (İsrail) Ədəbiyyat: [1; 2]	2	2	
	Cəmi:	10 saat	10 saat	

XI. Fənn üzrə tələblər:

Müasir muzeylərimiz cəmiyyətin inkişaf tarixini sənədləşdirərkən təkcə əşyaları real həyata çıxarmaqla kifayətlənmir, eyni zamanda cəmiyyətin inkişafını təsdiq edən və ona təkan verən müasir sənədləri yaranması yoluna da diqqət yetirir və ondan səmərəli istifadə edir. İxtisasa giriş, eyni zamanda bir sıra ictimai elmlər sahəsində müstəqil tədqiqat işləri apararaq sosial gerçəkliyin dərk edilməsi və sənədləşdirilməsində öz fəaliyyətini gücləndirir. Muzeyin hər sahəsində istər fond, ekspozisiya, istərsə də elmi tədqiqat işlərinin aparılmasında yeniliklər artmaqdadır, bu isə muzey işinin daha da inkişafını sürətləndirir.

XII. Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- mühazirə, seminar, praktiki tapşırıqlar;
- təqdimat və müzakirə;
- debat;
- müstəqil iş araşdırma.

XIII. Fənn üzrə təlim nəticələri:

- Sosial-mədəni institut kimi muzeylərin ən qədimdən başlayaraq müasir dövrə qədər təşəkkülü və təkamülü qanunauyğunluqlarını əks etdirən biliklərə yiyələnməlidir.
- Dünyanın ən iri muzeylərinə məxsus topluların formalaşma mərhələlərini bilməli, və kolleksiya tərkibi haqqında biliklərə yiyələnməlidir.
- Dünya muzeylərinin əsas fəaliyyət istiqamətlərinin təşəkkülü və dinamikası prinsiplərini bilməlidir.
- Dünya muzeylərinin tipoloji xüsusiyyətləri haqqında biliklərə bələd olmalıdır.
- Dünyanın ən mötəbər muzeylərinin nüfuzunu artıran amillər haqqında biliklər əldə etməlidir.
- Muzeylərin təşəkkülü haqqında bir model layihələndirir

XV Kollektiv sualları:

1. Milli Azərbaycan Tarix Muzeyi
2. İçərişəhər Muzey Mərkəzi
3. Topqapı Sarayı (Türkiyə)
4. Dolmabağça Sarayı (Türkiyə)
5. Ayasofiya Məbədi (Türkiyə)
6. Almatı Muzeyi (Qazaxıstan)
7. Qazaxıstan muzeylərinin əlaqələri
8. Türkmənistan Xalça Muzeyi
9. Daşoğuz tarix muzeyi (Türkmənistan)
10. Teymurilər Tarix Dövlət Muzeyi (Özbəkistan)

XVI İmtahan sualları

1. Milli Azərbaycan Tarix Muzeyi
2. İçərişəhər Muzey Mərkəzi
3. Miniatur Kitab Muzeyi (Azərbaycan)
4. Topqapı Sarayı (Türkiyə)
5. Dolmabağça Sarayı (Türkiyə)
6. Ayasofiya Məbədi (Türkiyə)
7. Almatı Muzeyi (Qazaxıstan)
8. Qazaxıstan muzeylərinin əlaqələri
9. Türkmənistan Xalça Muzeyi
10. Daşoğuz tarix muzeyi (Türkmənistan)
11. Teymurilər Tarix Dövlət Muzeyi (Özbəkistan)
12. Nukus İncəsənət Muzeyi (Özbəkistan)
13. Honkonq İncəsənət Muzeyi (Çin)
14. İmperator Saray Muzeyi (Çin)
15. Yasaq Krallıq (Yaponiya)
16. Asuka Tarix Muzeyi (Yaponiya)
17. Koreya Milli Folklor muzeyi
18. Koreya İnqilab Muzeyi
19. Ukrayna Milli İncəsənət Muzeyi
20. İvan Honçar Muzeyi (Ukrayna)
21. Tac Mahal Muzeyi (Hindistan)
22. Qandi Smriti Muzeyi (Hindistan)
23. Böyük Misir Muzeyi (GEM)
24. Əbu Simbel Məbədləri (Misir)
25. İraq Milli Muzeyi
26. Mosul Muzeyi (İraq)
27. İran Milli Muzeyi
28. Pars Muzeyi (İran)
29. İsrail Muzeyi
30. Təl-Əviv İncəsənət Muzeyi (İsrail)

Dünya muzeyləri-2 fəninin sillabusu 6003012 "Muzey, arxiv işi, abidələrin qorunması" ixtisasının təhsil proqramı, tədris planı və ARTN-nin 477 nömrəli əmri ilə təsdiq edilmiş (22.04.2014) fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus "Tarix və onun tədrisi metodikası" kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir (14 may 2026-cı il, protokol № 9).

Fənn müəllimi: b/m.M.M.Sevidimova

Kafedra müdiri: dos. K.F.Mahmudov